

**KOMMISSIONENS FORORDNING (EF) Nr. 364/2004
af 25. februar 2004**

**om ændring af forordning (EF) nr. 70/2001 for så vidt angår udvidelse af dens anvendelsesområde
til også at omfatte støtte til forskning og udvikling**

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 994/98 af 7. maj 1998 om anvendelse af artikel 92 og 93 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på visse former for horisontal statsstøtte⁽¹⁾, særlig artikel 1, stk. 1, litra a), nr. i), og litra b),

under henvisning til det offentliggjorte udkast til denne forordning⁽²⁾,

efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Små og mellemstore virksomheder (»SMV'er«) defineres i Kommissionens forordning (EF) nr. 70/2001 af 12. januar 2001 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellemstore virksomheder⁽³⁾ som i Kommissionens henstilling 96/280/EF af 3. april 1996 vedrørende definitionen af små og mellemstore virksomheder⁽⁴⁾. Denne henstilling erstattes med virkning fra 1. januar 2005 af henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder⁽⁵⁾.
- (2) Der er behov for en afklaring af reglerne i de tilfælde, hvor en investering gennemføres i et regionalstøtteberettiget område, men i en sektor, hvor der ikke må ydes regionalstøtte. Regionalstøttelofterne bør kun gælde, når der kan ydes støtte både til det område, hvor investeringen gennemføres, og til den sektor, støttemodtageren tilhører. Reglerne for anmeldelse af større individuelle støtteprojekter, der overstiger bestemte tærskler, bør derfor afklares nærmere.
- (3) Erfaringerne har vist, at det er ønskeligt at have et ensartet og forenklet årsrapporteringssystem vedtaget i henhold til artikel 27 i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93⁽⁶⁾. De særlige rapporteringsbestemmelser, der er fastsat i bilag III til forordning (EF) nr. 70/2001, bør derfor kun gælde, indtil der er vedtaget et generelt rapporteringssystem.

(4) Det er nødvendigt at fastsætte bestemmelser om vurderingen af, hvorvidt støtte til små og mellemstore virksomheder, der er ydet uden Kommissionens forudgående godkendelse før ikrafttrædelsen af forordning (EF) nr. 70/2001, er forenelig med fællesmarkedet.

(5) Støtte til forskning og udvikling kan bidrage til økonomisk vækst ved at fremme konkurrenceevnen og øge beskæftigelsen. Forsknings- og udviklingsstøtte til SMV'er er af overordentlig stor betydning, fordi et af de små og mellemstore virksomheders strukturbetingede handicap beror på de vanskeligheder, de kan have med at få adgang til ny teknologi og teknologioverførsel. Samtidig har Kommissionen i EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning og udvikling⁽⁷⁾ anlagt det synspunkt, at støtte til forskning og udvikling kan antages at udgøre et incitament for SMV'er til at yde en større forsknings- og udviklingsindsats, eftersom SMV'er generelt kun bruger en lille procentdel af deres omsætning på forskning og udvikling. På grundlag af sine erfaringer med anvendelsen af EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning og udvikling i SMV'er har Kommissionen derfor besluttet, at det er berettiget at fritage en sådan støtte fra anmeldelsespligten, ikke mindst i betragtning af, at støtte hertil kun i meget begrænset omfang vil kunne få negativ indvirkning på konkurrencen. Det gælder også støtte til gennemførlighedsundersøgelser og støtte til dækning af patentomkostninger såvel som individuel støtte, der ikke overstiger bestemte lofter.

(6) Anvendelsesområdet for forordning (EF) nr. 70/2001 bør derfor udvides, således at forordningen også kommer til at omfatte forsknings- og udviklingsstøtte til SMV'er i så mange forskellige sektorer som muligt.

(7) Nogle af definitionerne i forordning (EF) nr. 70/2001 bør ændres for at tage hensyn til de særlige forhold ved statsstøtte til forskning og udvikling, og der bør desuden tilføjes nye definitioner. I særdeleshed bør der indføres definitioner på de forsknings- og udviklingsstadier, der er anført i bilag I til EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning og udvikling. Listen over støtteberettigede udgifter bør svare til listen i bilag II til rammebestemmelserne, idet der dog bør foretages visse nødvendige afklaringer for at afspejle, at en forordning er direkte gældende i medlemsstaterne. Støttemodtagende virksomheder bør ikke kunne opnå dobbelt subsidiering af identiske forskningsresultater.

⁽¹⁾ EFT L 142 af 14.5.1998, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 190 af 12.8.2003, s. 3.

⁽³⁾ EFT L 10 af 13.1.2001, s. 33.

⁽⁴⁾ EFT L 107 af 30.4.1996, s. 4.

⁽⁵⁾ EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36.

⁽⁶⁾ EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1, som ændret ved tiltrædelsesakten af 2003.

⁽⁷⁾ EFT C 45 af 17.2.1996, s. 5.

- (8) De retningslinjer, der i Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og udvikling opstilles for, om visse foranstaltninger udgør statsstøtte i henhold til traktatens artikel 87, stk. 1, er også relevante for denne forordning.
- (9) Med henblik på at tilskynde til spredning af forskningsresultater bør SMV'er kunne modtage støtte til dækning af omkostningerne ved udtagning og validering af patenter og andre industrielle ejendomsrettigheder baseret på forsknings- og udviklingsaktiviteter. Det bør ikke være nogen forudsætning for fritagelse af sådan støtte, at der også blev ydet støtte til det arbejde, der førte til den pågældende ejendomsrettighed. Det er tilstrækkeligt, at dette arbejde opfyldte betingelserne for ydelse af forsknings- og udviklingsstøtte.
- (10) Ikke alle former for forsknings- og udviklingsstøtte til SMV'er kan fritages efter forordning (EF) nr. 70/2001. Det loft, der i henhold til EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning og udvikling gælder for individuelle anmeldelser, bør også gælde for individuel støtte, der kan fritages efter denne forordning. Der bør også fortsat gælde særlige regler for Eureka-projekter, der falder ind under erklæringen fra ministerkonferencen i Hannover den 6. november 1985 og anses for at være af fælleseuropæisk interesse.
- (11) Forordning (EF) nr. 70/2001 bør ikke indrømme fritagelse for støtte ydet i form af et forskud, der målt i procent af de støtteberettigede omkostninger overstiger den i forordningen fastsatte støtteintensitet og kun skal tilbagebetales, hvis forskningsaktiviteterne bliver en succes, således som det fastsættes i rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning og udvikling, eftersom Kommissionen vurderer støtte, som kan kræves tilbagebetalt, fra sag til sag under hensyn til de planlagte tilbagebetalingsvilkår.
- (12) Forordning (EF) nr. 70/2001 som ændret ved denne forordning finder kun anvendelse på statsstøtte til forskning og udvikling, der ydes til små og mellemstore virksomheder. EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning og udvikling skal fortsat følges ved vurderingen af enhver støtte til forskning og udvikling, der anmeldes til Kommissionen.
- (13) Forordning (EF) nr. 70/2001 bør derfor ændres i overensstemmelse hermed —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

I forordning (EF) nr. 70/2001 foretages følgende ændringer:

1) I artikel 1, stk. 2, foretages følgende ændringer:

a) Litra a) affattes således:

- »a) aktiviteter vedrørende produktion, forarbejdning eller markedsføring af de produkter, der er anført i bilag I til traktaten, hvad angår artikel 4 og 5.«

b) Som litra d) indsættes:

- »d) støtte omfattet af anvendelsesområdet for Rådets forordning (EF) nr. 1407/2002 (*)

(*) EFT L 205 af 2.8.2002, s. 1.«

2) I artikel 2 foretages følgende ændringer:

a) I litra e), indsættes følgende afsnit:

- »For støtte til forskning og udvikling (»FoU«) beregnes bruttostøtteintensiteten for et FoU-projekt, der gennemføres i samarbejde mellem offentlige forskningsinstitutter og virksomheder, på grundlag af den kumulerede støtte i form af direkte statstilskud til et konkret forskningsprojekt og bidrag ydet til projektet fra offentlige, almennyttige højere uddannelsesinstitutioner eller forskningsinstitutter, såfremt disse bidrag udgør støtte.«

b) Som litra h), i) og j) indsættes:

- »h) »grundforskning«: enhver aktivitet, der tager sigte på at udvide den videnskabelige og tekniske viden, og som ikke er knyttet til noget erhvervmæssigt eller kommercielt formål
- i) »industriel forskning«: planlagt forskning eller kritiske undersøgelser med henblik på erhvervelse af ny viden, hvor formålet er, at denne viden kan udnyttes til udvikling af nye produkter, produktionsmetoder eller tjenesteydelser eller medføre en mærkbar forbedring af de eksisterende produkter, produktionsmetoder, eller tjenesteydelser
- j) »udviklingsaktiviteter på prækonkurrencestadiet«: konkretisering af resultaterne af industriel forskning i en plan eller et projekt for eller et design af nye, ændrede eller forbedrede produkter, produktionsmetoder eller tjenesteydelser, uanset om de er bestemt til salg eller brug, herunder skabelse af en første prototype, der ikke kan udnyttes kommercielt. Dette kan endvidere omfatte konceptmæssig formulering og udformning af andre produkter, produktionsmetoder eller tjenesteydelser samt de første demonstrationsprojekter og pilotprojekter, dog kun når disse projekter ikke kan omdannes eller udnyttes til industriel anvendelse eller kommerciel udnyttelse. Det omfatter ikke rutinemæssige eller regelmæssige ændringer af produkter, produktionslinjer, produktionsprocesser, eksisterende tjenesteydelser eller andre igangværende transaktioner, selv om disse ændringer kan indebære forbedringer.«

3) I artikel 4 affattes stk. 2 og 3 således:

- »2. Når investeringen finder sted i områder eller sektorer, der i henhold til traktatens artikel 87, stk. 3, litra a) og c), opfylder betingelserne for at modtage regionalstøtte på tidspunktet for støttetildelingen, må bruttostøtteintensiteten ikke overstige:

a) 15 % for små virksomheder

b) 7,5 % for mellemstore virksomheder.

3. Når investeringen finder sted i områder og sektorer, der på tidspunktet for støttetildelingen opfylder betingelserne for at modtage regionalstøtte, må støtteintensiteten ikke overstige det loft for regional investeringsstøtte, der fremgår af det kort, som Kommissionen har godkendt for hver medlemsstat, med mere end:

- a) 10 procentpoint brutto i områder, der er omfattet af artikel 87, stk. 3, litra c), forudsat at den samlede netto-støtteintensitet ikke overstiger 30 %, eller
- b) 15 procentpoint brutto i områder, der er omfattet af artikel 87, stk. 3, litra a), forudsat at den samlede netto-støtteintensitet ikke overstiger 75 %.

De højere regionalstøttelefter finder kun anvendelse, hvis støtten ydes på den betingelse, at investeringen løber i mindst fem år i den støttemodtagende region, og at støttemodtageren bidrager til finansieringen deraf med mindst 25 %.[«]

4) Som artikel 5a, 5b og 5c indsættes:

»Artikel 5a

Støtte til forskning og udvikling

1. Støtte til forskning og udvikling er forenelig med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), og undtaget fra anmeldelsespligten i traktatens artikel 88, stk. 3, hvis støtten opfylder betingelserne i stk. 2-5.

2. Hele det projekt, hvortil støtten ydes, skal angå de stadier af forskning og udvikling, der er defineret i artikel 2, litra h), i) og j).

3. Bruttostøtteintensiteten beregnet på grundlag af de støtteberettigede projektomkostninger må ikke overstige:

- a) 100 % for grundforskning
- b) 60 % for industriel forskning
- c) 35 % for udviklingsaktiviteter på prækonkurrencestadiet.

Omfatter et projekt flere forsknings- og udviklingsstadier, fastslås den tilladte støtteintensitet på grundlag af det vægtede gennemsnit af de respektive tilladte støtteintensiteter beregnet på grundlag af de støtteberettigede omkostninger.

For samarbejdsprojekters vedkommende må den maksimale støtte til hver støttemodtager ikke overstige den tilladte støtteintensitet beregnet på grundlag af den pågældende støttemodtagers støtteberettigede omkostninger.

4. Lofterne i stk. 3 kan forhøjes som følger op til en maksimal bruttostøtteintensitet på 75 % for industriel forskning og 50 % for udviklingsaktiviteter på prækonkurrencestadiet:

- a) når projektet gennemføres i et område, der på tidspunktet for støttetildelingen opfylder betingelserne for at modtage regionalstøtte, kan den maksimale støttein-

tensitet forhøjes med 10 procentpoint brutto i områder, der falder ind under traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), og med fem procentpoint brutto i områder, der falder ind under traktatens artikel 87, stk. 3, litra c)

- b) når projektets formål er forskning, der potentielt kan udnyttes i flere sektorer, og gennemføres på en tværfaglig basis i overensstemmelse med målsætningen, opgaverne og de tekniske mål i et konkret projekt eller program, der gennemføres som led i det sjette ramme-program for forskning og udvikling, der blev indført ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1513/2002/EF (*), eller et andet senere rammeprogram for forskning og udvikling eller Eureka, kan den maksimale støtteintensitet forhøjes med 15 procentpoint brutto
- c) den maksimale støtteintensitet kan forhøjes med 10 procentpoint, når en af følgende betingelser er opfyldt:

- i) projektet omfatter et reelt grænseoverskridende samarbejde, hvori mindst to uafhængige partnere fra to medlemsstater deltager, især som led i samordningen af de nationale politikker for forskning og teknologisk udvikling; højst 70 % af de støtteberettigede omkostninger må afholdes af en enkelt virksomhed i den støttestøttende medlemsstat

- ii) projektet omfatter reelt samarbejde mellem en virksomhed og et offentligt forskningsinstitut, især som led i samordningen af de nationale politikker for forskning og teknologisk udvikling, hvor det offentlige forskningsinstitut afholder mindst 10 % af de støtteberettigede projektomkostninger og har ret til at offentliggøre resultaterne for så vidt de hidrører fra forskning gennemført af dette institut, eller

- iii) projektets resultater er genstand for vid udbredelse på tekniske og videnskabelige konferencer eller offentliggøres i videnskabelige og tekniske tidsskrifter redigeret af eksperter.

Ved anvendelsen af nr. i) og ii) anses overdragelse af gennemførelsen en del af projektet til tredjemand mod betaling ikke for at være et reelt samarbejde.

5. Med henblik på denne artikel anses følgende omkostninger for at være støtteberettigede:

- a) personaleudgifter (forskere, teknikere og andet hjælpepersonale, i det omfang de er beskæftiget med forskningsprojektet)

- b) udgifter til instrumenter og udstyr, i det omfang og for den periode de anvendes til forskningsprojektet. Anvendes sådanne instrumenter og sådant udstyr ikke til forskningsprojektet i hele deres levetid, anses kun de afskrivningsomkostninger, der vedrører forskningsprojektets varighed, som beregnet i overensstemmelse med god regnskabspraksis, for støtteberettigede

- c) udgifter til jord og bygninger, i det omfang og for den periode de anvendes til forskningsprojektet. For bygningers vedkommende anses kun de afskrivningsomkostninger, som vedrører forskningsprojektets varighed, som beregnet i overensstemmelse med god regnskabspraksis, for støtteberettigede. For udgifter til jord er omkostningerne ved kommerciel erhvervelse eller de faktiske kapitalomkostninger støtteberettigede
- d) udgifter til konsulentbistand og tilsvarende tjenesteydelser, der udelukkende anvendes i forbindelse med forskningsaktiviteten, herunder forskning, teknisk viden, patenter købt hos udenforstående kilder til markedspris, når transaktionen er gennemført på normale markedsvilkår og uden noget element af underhåndsaftale. Disse udgifter er kun støtteberettigede op til 70 % af de samlede støtteberettigede projektomkostninger
- e) yderligere faste omkostninger, der er direkte knyttet til forskningsaktiviteten
- f) andre driftsudgifter, herunder udgifter til materialer, forsyninger og lignende produkter, der er direkte knyttet til forskningsaktiviteten.

Artikel 5b

Støtte til tekniske gennemførlighedsundersøgelser

Støtte til tekniske gennemførlighedsundersøgelser forud for industriel forskning eller udviklingsaktiviteter på prækonkurrencestadiet er forenelig med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), og undtaget fra anmeldelsespligten i traktatens artikel 88, stk. 3, forudsat at bruttostøtteintensiteten beregnet på grundlag af undersøgelsesomkostningerne ikke overstiger 75 %.

Artikel 5c

Støtte til patentomkostninger

1. Støtte til omkostningerne ved opnåelse og validering af patenter og andre industrielle ejendomsrettigheder er forenelig med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), og undtaget fra anmeldelsespligten i traktatens artikel 88, stk. 3, op til det samme støtteniveau, hvormed der kunne have været ydet forsknings- og udviklingsstøtte til de pågældende industrielle ejendomsrettigheder.

2. Med henblik på denne artikel anses følgende omkostninger for at være støtteberettigede:

- a) alle omkostninger forud for tildelingen af rettigheden i den første retsinstans, herunder omkostningerne ved udarbejdelse, indgivelse og opfølgning af ansøgningen samt omkostningerne ved at indgive fornyet ansøgning, før rettigheden er tildelt
- b) oversættelse og andre omkostninger forbundet med at opnå eller validere rettigheden i andre retsinstanser
- c) omkostninger ved at hævde rettigheden under den officielle behandling af ansøgningen og eventuelle

indsigelser, også når sådanne omkostninger opstår, efter at rettigheden er tildelt.

(*) EFT L 232 af 29.8.2002, s. 1.«

5) Artikel 6 affattes således:

»Artikel 6

Store individuelle støtteforanstaltninger

1. Tildeling af individuel støtte omfattet af artikel 4 og 5 er ikke fritaget ved denne forordning, når en af følgende tærskler er nået:

- a) de samlede støtteberettigede omkostninger ved hele projektet andrager mindst 25 mio. EUR, og:
- i) bruttostøtteintensiteten udgør mindst 50 % af de i artikel 4, stk. 2, fastsatte lofter, for så vidt angår områder eller sektorer, som ikke er regionalstøtteberettigede
- ii) nettostøtteintensiteten udgør mindst 50 % af det nettostøtteloft, der fremgår af regionalstøttekortet for det pågældende område, for så vidt angår områder og sektorer, som er regionalstøtteberettigede, eller

b) det samlede bruttostøttebeløb andrager mindst 15 mio. EUR.

2. Tildeling af individuel støtte omfattet af artikel 5a, 5b og 5c er ikke fritaget ved denne forordning, når følgende tærskler er nået:

- a) de samlede støtteberettigede omkostninger ved hele projektet afholdt af alle de deltagende virksomheder, andrager mindst 25 mio. EUR, og
- b) det påtænkes at tildele en eller flere af de enkelte virksomheder støtte med en bruttosubventionsækvivalent på mindst 5 mio. EUR.

For støtte ydet til et Eureka-projekt erstattes tærsklerne i litra a) og b) med følgende:

- a) de samlede støtteberettigede omkostninger ved Eureka-projektet afholdt af alle de deltagende virksomheder andrager mindst 40 mio. EUR, og
- b) det påtænkes at tildele en eller flere af de enkelte virksomheder støtte med en bruttosubventionsækvivalent på mindst 10 mio. EUR.«

6) Som artikel 6a indsættes:

»Artikel 6a

Støtte, der fortsat skal forhånds anmeldes til Kommissionen

1. Støtte, det være sig individuel støtte eller støtte ydet under en støtteordning, der ydes i form af et eller flere forskud, der kun skal tilbagebetales, hvis forskningsaktiviteterne bliver en succes, er ikke fritaget ved denne forordning, når forskuddenes samlede beløb målt i procent af de støtteberettigede omkostninger overstiger de støtteintensiteter, der er fastsat i artikel 5a, 5b eller 5c, eller den grænse, der er fastsat i artikel 6, stk. 2.

2. Denne forordning berører ikke medlemsstaternes eventuelle forpligtelse til at anmelde tildeling af individuel støtte inden for rammerne af andre statsstøtteregler, navnlig forpligtelsen til at anmelde eller oplyse Kommissionen om støtte tildelt en virksomhed, der modtager omstrukturingsstøtte som omhandlet i Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder (*), og forpligtelsen til at anmelde regionalstøtte til større investeringsprojekter i henhold til de gældende multisektorale rammebestemmelser.

(*) EFT C 288 af 9.10.1999, s. 2.«

7) Artikel 8, stk. 1, affattes således:

»1. De i artikel 4 til 6 fastsatte støtteløfter gælder, uanset om støtteprojektet finansieres udelukkende over statsmidler eller finansieres delvis af Fællesskabet.«

8) Artikel 9, stk. 3, affattes således:

»3. Medlemsstaterne udarbejder en årlig rapport om anvendelsen af denne forordning i overensstemmelse med gennemførelsesbestemmelserne angående årlige rapporters form og indhold, der fastsættes i henhold til artikel 27 i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 (*).

Indtil sådanne bestemmelser træder i kraft, udarbejder medlemsstaterne en årlig rapport om anvendelsen af denne forordning for hvert hele kalenderår eller den del af et kalenderår, hvor den anvendes, i den form, der er fastlagt i bilag III, også elektronisk. Medlemsstaterne forelægger Kommissionen denne rapport senest tre måneder efter udløbet af den periode, som rapporten vedrører.

(*) EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1.«

9) Som artikel 9a indsættes:

»Artikel 9a

Overgangsbestemmelser

1. Anmeldelser af forsknings- og udviklingsstøtte, der er under behandling 19. marts 2004 vurderes fortsat i henhold til rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning og udvikling, mens alle andre anmeldelser, der skal behandles, vurderes efter denne forordnings bestemmelser.

2. Støtteordninger, der uden Kommissionens godkendelse og under overtrædelse af forpligtelsen til anmeldelse i traktatens artikel 88, stk. 3, er iværksat før denne forordnings ikrafttrædelse, og støtte tildelt under sådanne ordninger anses for forenelige med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87, stk. 3, og fritages, såfremt betingelserne i denne forordnings artikel 3, stk. 2, litra a), og artikel 3, stk. 3, er opfyldt.

Individuel støtte, der ikke er ydet inden for rammerne af en støtteordning, og som uden Kommissionens godkendelse og under overtrædelse af forpligtelsen til anmeldelse i traktatens artikel 88, stk. 3, er ydet før denne forordnings ikrafttrædelse, anses for forenelig med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87, stk. 3, og fritages, såfremt alle betingelserne i denne forordning er opfyldt, med undtagelse af kravet i artikel 3, stk. 1, om udtrykkelig henvisning til forordningen.

Støtte, der ikke opfylder nævnte betingelser, vurderes af Kommissionen i overensstemmelse med de gældende rammebestemmelser, retningslinjer og meddelelser.«

10) Bilag I erstattes af bilaget til denne forordning.

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 1, nr. 10, anvendes fra den 1. januar 2005.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. februar 2004.

På Kommissionens vegne

Mario MONTI

Medlem af Kommissionen

Bilag I

»Bilag

Definition af små og mellemstore virksomheder

(Uddrag af Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 vedrørende definitionen af små og mellemstore virksomheder (EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36))

DEFINITION AF MIKROVIRKSOMHEDER, SMÅ OG MELLEMSTORE VIRKSOMHEDER VEDTAGET AF KOMMISSIONEN*Artikel 1***Virksomhed**

Som virksomhed betragtes enhver enhed, uanset dens retlige form, der udøver en økonomisk aktivitet. Som virksomheder betragtes således navnlig enheder, der i form af enkeltmandsvirksomheder eller familievirksomheder udøver en håndværksmæssig aktivitet eller andre aktiviteter, samt personselskaber eller foreninger, der regelmæssigt udøver en økonomisk aktivitet.

*Artikel 2***Antal beskæftigede og finansielle tærskler til afgrænsning af virksomhedskategorierne**

1. Kategorien mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (SMV'er) omfatter virksomheder, som beskæftiger under 250 personer, og som har en årlig omsætning på ikke over 50 mio. EUR eller en årlig samlet balance på ikke over 43 mio. EUR.
2. I kategorien SMV'er forstås ved små virksomheder virksomheder, som beskæftiger under 50 personer, og som har en årlig omsætning eller en samlet årlig balance på ikke over 10 mio. EUR.
3. I kategorien SMV'er forstås ved mikrovirksomheder virksomheder, som beskæftiger under 10 personer, og som har en årlig omsætning eller en samlet årlig balance på ikke over 2 mio. EUR.

*Artikel 3***Typer af virksomheder, som tages i betragtning ved beregningen af antal beskæftigede og beløbsstørrelser**

1. Ved »uafhængig virksomhed« forstås enhver virksomhed, der ikke betegnes som partnervirksomhed, jf. stk. 2, eller som tilknyttet virksomhed, jf. stk. 3.
2. Ved »partnervirksomhed« forstås alle virksomheder, der ikke betegnes som tilknyttede virksomheder, jf. stk. 3, og mellem hvilke der består følgende forbindelse: en virksomhed (den overordnede virksomhed) besidder alene eller i fællesskab med en eller flere tilknyttede virksomheder, jf. stk. 3, 25 % eller derover af kapitalen eller stemmerettighederne i en anden virksomhed (den underordnede virksomhed).

En virksomhed kan dog stadig betegnes som uafhængig, dvs. uden partnervirksomheder, selv om 25 %-tærsklen er nået eller overskrides, hvis der er tale om følgende investorkategorier, forudsat at disse hverken enkeltvis eller i fællesskab er tilknyttet den pågældende virksomhed som defineret i stk. 3:

- a) offentlige investeringsselskaber, venturekapitalselskaber, fysiske personer eller grupper af fysiske personer, der regelmæssigt udøver virksomhed som venturekapitalinvestorer (»business angels«), der investerer egne midler i ikke-børsnoterede virksomheder, forudsat at de samlede investeringer fra disse »business angels« i en enkelt virksomhed ikke overstiger 1 250 000 EUR
- b) universiteter eller nonprofit-forskningscentre

- c) institutionelle investorer, herunder regionaludviklingsfonde
 - d) selvstyrede lokale myndigheder med et årligt budget på mindre end 10 millioner EUR og mindre end 5 000 indbyggere.
3. Ved »tilknyttede virksomheder« forstår virksomheder, mellem hvilke der består en af følgende former for forbindelse:
- a) en virksomhed besidder flertallet af de stemmerettigheder, der er tillagt aktionærerne eller deltagerne i en anden virksomhed
 - b) en virksomhed har ret til at udnævne eller afsætte et flertal af medlemmerne af administrations-, ledelses- eller tilsynsorganet i en anden virksomhed
 - c) en virksomhed har ret til at udøve en bestemmende indflydelse over en anden virksomhed i medfør af en med denne indgået aftale eller i medfør af en bestemmelse i dennes vedtægter
 - d) en virksomhed, som er selskabsdeltager i en anden virksomhed, råder i medfør af en aftale med andre selskabsdeltagere i denne anden virksomhed, over flertallet af selskabsdeltagernes stemmerettigheder.

Der består en formodning om, at der ikke foreligger bestemmende indflydelse, hvis de i stk. 2, andet afsnit, nævnte investorer hverken direkte eller indirekte blander sig i forvaltningen af den pågældende virksomhed, når der ses bort fra de rettigheder, som de har i deres egenskab af selskabsdeltagere.

Virksomheder mellem hvilke der, via en eller flere andre virksomheder, eller med de i stk. 2 nævnte investorer, består en eller flere forbindelser som nævnt i første afsnit, betragtes også som tilknyttede virksomheder.

Virksomheder, mellem hvilke der via en fysisk person eller en gruppe af fysiske personer, som handler i fællesskab, består en eller flere af disse forbindelser, betragtes også som tilknyttede virksomheder, hvis disse virksomheder udøver deres aktiviteter eller en del af deres aktiviteter på samme marked eller på tilgrænsende markeder.

Som tilgrænsende marked betragtes markedet for et produkt eller en tjenesteydelse i et tidligere eller senere markedsled.

4. Bortset fra de tilfælde, der er omhandlet i stk. 2, andet afsnit, betragtes en virksomhed ikke som en SMV, hvis 25 % eller derover af dens kapital eller dens stemmerettigheder kontrolleres direkte eller indirekte af et eller flere offentlige organer enkeltvis eller i fællesskab.

5. Virksomhederne kan afgive en erklæring om deres status som uafhængig virksomhed, partnervirksomhed eller tilknyttet virksomhed samt om dataene vedrørende de i artikel 2 nævnte tærskler. Selv om kapitalen er spredt på en sådan måde, at det ikke er muligt præcist at afgøre, hvem der ejer den, kan en sådan erklæring afgives, ved at virksomheden i god tro erklærer, at den med rimelighed kan antage, at en enkelt virksomhed eller flere indbyrdes tilknyttede virksomheder i fællesskab eller fysiske personer eller en gruppe af fysiske personer ikke ejer 25 % eller derover af den. Sådanne erklæringer bevirker ingen indskrænkning af den kontrol, som er fastlagt i nationale eller fællesskabsretlige regler.

Artikel 4

Data, der skal anvendes ved beregningen af antal beskæftigede og beløbsstørrelser og referenceperiode

1. De data, der anvendes ved beregningen af antal beskæftigede og beløbsstørrelser, er dataene fra det seneste afsluttede regnskabsår, og de beregnes på årsbasis. De anvendes fra datoen for regnskabsafslutningen. Det pågældende omsætningsbeløb beregnes eksklusive moms og andre indirekte skatter og afgifter.
2. Hvis en virksomhed på datoen for regnskabsafslutningen konstaterer en under- eller overskridelse på årsbasis af tærsklerne for antal beskæftigede eller de finansielle tærskler, som anført i artikel 2, medfører dette kun, at virksomheden får eller mister status som mellemstor virksomhed, lille virksomhed eller mikrovirksomhed, hvis under- eller overskridelsen finder sted i to på hinanden følgende regnskabsår.
3. Hvis der er tale om nyetablerede virksomheder, hvis regnskaber endnu ikke er afsluttet, beregnes de pågældende data på grundlag af et skøn foretaget i god tro i løbet af regnskabsåret.

*Artikel 5***Antal beskæftigede**

Antal beskæftigede er lig med antallet af årsarbejdsenheder (ÅAE), dvs. det antal personer, der på fuldtid har arbejdet i den pågældende virksomhed eller for denne virksomheds regning i løbet af hele det pågældende år. Arbejde præsteret af personer, der ikke har arbejdet hele året, eller som har arbejdet på deltid, uanset dennes varighed, eller sæsonarbejdende indgår som brøkdele af ÅAE. Til beskæftigede medregnes:

- a) lønmodtagere
- b) personer, der arbejder for virksomheden, har et underordningsforhold til denne og sidestilles med lønmodtagere i national ret
- c) aktive virksomhedsejere
- d) partnere, der regelmæssigt arbejder i virksomheden og nyder godt af økonomiske fordele fra virksomhedens side.

Lærlinge og elever under erhvervsuddannelse, som har indgået en lærlingekontrakt eller en erhvervsuddannelseskontrakt, medregnes ikke i antal beskæftigede. Barselsorlov og forældreorlov medregnes ikke.

*Artikel 6***Fastlæggelse af oplysninger om virksomheden**

1. Er der tale om en uafhængig virksomhed, fastsættes dataene, herunder antal beskæftigede, udelukkende på grundlag af denne virksomheds regnskaber.

2. Er der tale om en virksomhed, der har partnervirksomheder eller tilknyttede virksomheder, fastsættes dataene, herunder antal beskæftigede, på grundlag af virksomhedens regnskaber og andre data eller — såfremt sådanne foreligger — virksomhedens konsoliderede regnskab eller de konsoliderede regnskaber, hvori virksomheden indgår ved konsolidering.

De i første afsnit nævnte data forenes med dataene for den pågældende virksomheds eventuelle partnervirksomheder, der er umiddelbart over- eller underordnet denne. Foreningen sker proportionelt med den procentvise andel af kapitalen eller stemmerettighederne (den højeste af disse to procentsatser). Er der tale om gensidig deltagelse, anvendes den højeste af disse procentsatser.

Til de i første og andet afsnit nævnte data lægges 100 % af dataene for eventuelle virksomheder, der er direkte eller indirekte tilknyttet den pågældende virksomhed, og som ikke allerede indgår i regnskaberne ved konsolidering.

3. Ved anvendelsen af stk. 2 er dataene for virksomheder, der er tilknyttet den pågældende virksomhed, de data, der fremgår af deres regnskaber og andre data, i påkommende tilfælde i konsolideret form, hvortil lægges 100 % af dataene for virksomheder, der er tilknyttet disse partnervirksomheder, undtagen hvis deres data allerede indgår ved konsolidering.

Ved anvendelsen af stk. 2 er dataene for virksomheder, der er tilknyttet den pågældende virksomhed, de data, der fremgår af deres regnskaber og andre data, i påkommende tilfælde i konsolideret form. Til disse føjes proportionelt dataene for eventuelle partnervirksomheder til disse tilknyttede virksomheder, der er umiddelbart over- eller underordnet disse, hvis de ikke allerede indgår i det konsoliderede regnskab i et forhold, der mindst svarer til den procentsats, der er fastsat i henhold til stk. 2, andet afsnit.

4. Hvis en given virksomheds antal beskæftigede ikke fremgår af det konsoliderede regnskab, beregnes antallet ved proportionel forening af dataene for de virksomheder, som denne virksomhed er partnervirksomhed med, og med tillæg af dataene vedrørende de virksomheder, som den er tilknyttet.»
